OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
PAOLA MENGOZZIEGO
przedstawiona w dniu 1 marca 2007 r. [1]

1. W niniejszym odwołaniu spółka Common Market Fertilizers SA (zwana dalej „wnoszącą odwołanie" lub „CMF") wnosi o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji (zwanego dalej „Sądem") z dnia 27 września 2005 r. (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem") [2], w którym oddalono skargi wniesione przez tę spółkę na decyzje Komisji z dnia 20 grudnia 2002 r. [3] stwierdzające, że umorzenie należności celnych przywozowych nie było uzasadnione.

Ramy prawne

2. Artykuł 1 ust. 3 i 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 3319/94 z dnia 22 grudnia 1994 r. nakładającego ostateczne cło antydumpingowe na przywóz pochodzących z Bułgarii i Polski roztworów mocznika i azotanu amonu, wywożonych przez spółki niezwolnione z zapłaty cła oraz stanowiącego o ostatecznym poborze nałożonego cła tymczasowego [4] stanowi:

„3. Cło antydumpingowe na przywóz produktów pochodzących z Polski ustala się jako różnicę między minimalną ceną przywozową wynoszącą 89 ECU za tonę produktu a ceną CIF [koszt, ubezpieczenie i fracht] na granicy Wspólnoty powiększoną o wynikające z WTC [wspólnej taryfy celnej] cło należne za tonę produktu we wszystkich przypadkach, gdy cena CIF na granicy Wspólnoty powiększona o wynikające z WTC cło należne za tonę produktu jest niższa od minimalnej ceny przywozowej i gdy przywóz dopuszczony do swobodnego obrotu jest zafakturowany bezpośrednio na rzecz niezależnego importera przez jednego z niżej wymienionych eksporterów lub producentów mających siedzibę w Polsce:

[…]

1 — Język oryginału: włoski.

2 — W sprawach połączonych T-134/03 i T-135/03 Common Market Fertilizers przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-3923.

3 — C(2002) 5217 wersja ostateczna oraz C(2002) 5218 wersja ostateczna.

4 — Dz.U. L 350, str. 20.

Na przywóz dopuszczony do swobodnego obrotu, który nie jest fakturowany bezpośrednio na rzecz niezależnego importera przez jednego z wyżej wymienionych eksporterów lub producentów mających siedzibę w Polsce, nakłada się następujące stałe cło:

na produkt pochodzący z Polski 22 ECU za tonę produktu […], z wyjątkiem produktu objętego świadectwem Zakładów Azotowych Puławy, na który ustala się stałe cło w wysokości 19 ECU za tonę produktu […].

4. O ile nie określono inaczej, zastosowanie mają obowiązujące przepisy dotyczące należności celnych" [tłumaczenie nieoficjalne].

3. Artykuł 239 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny [5], zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 [6] Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r. (zwanego dalej „kodeksem celnym"), ma następujące brzmienie:

„1. Należności celne przywozowe lub należności celne wywozowe podlegają zwrotowi lub umorzeniu w sytuacjach innych niż te określone w art. 236–238:

— określonych zgodnie z procedurą komitetu;

— wynikających z okoliczności niespowodowanych świadomym działaniem [oszustwem] ani ewidentnym [oczywistym] zaniedbaniem osoby zainteresowanej. Przypadki, w których można zastosować ten przepis, jak również tryb postępowania, określane są zgodnie z procedurą komitetu. Dokonanie zwrotu lub umorzenia może zostać uzależnione od szczególnych warunków.

[…]".

4. Artykuł 4 pkt 24 kodeksu celnego stanowi, że dla potrzeb rzeczonego kodeksu przez „procedurę komitetu" należy rozumieć „procedurę określoną w art. 247 i 247a albo w art. 248 i 248a".

5. Artykuł 247 kodeksu celnego stanowi, że „[p]rzepisy wykonawcze do niniejszego

5 — Dz.U. L 302, str. 1.
6 — Dz.U. L 311, str. 17.

kodeksu […] zostaną przyjęte zgodnie z procedurą, określoną w art. 247a ust. 2 […]".

6. Zgodnie z art. 247a kodeksu celnego:

„1. W pracach Komisji uczestniczy Komitet Kodeksu Celnego (zwany dalej »komitetem«).

2. W przypadku powołania się na niniejszy ustęp stosuje się przepisy art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE […].

3. Komitet przyjmuje swój regulamin".

7. Artykuł 4 regulaminu Komitetu Kodeksu Celnego stanowi:

„1. Przewodniczący przesyła wezwanie na posiedzenie, porządek dzienny posiedzenia i projekt przepisów, w odniesieniu do których wymagana jest opinia komitetu oraz wszelkie inne dokumenty robocze do stałych przedstawicielstw oraz członków komitetu, zgodnie z art. 14 ust. 2, z reguły nie później niż 14 dni kalendarzowych przed terminem posiedzenia.

2. W pilnych przypadkach oraz w sytuacjach, gdy przepisy, które mają być przyjęte, muszą być zastosowane niezwłocznie, przewodniczący może, na wniosek członka komitetu lub z jego własnej inicjatywy, skrócić okres ustanowiony w poprzednim ustępie do pięciu dni kalendarzowych przed terminem posiedzenia.

3. W szczególnie pilnych przypadkach przewodniczący może odstąpić od terminów ustanowionych w ust. 1 i 2. Propozycja wpisania danej kwestii do porządku dziennego w trakcie posiedzenia wymaga zatwierdzenia zwykłą większością członków komitetu" [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego regulaminu poniżej].

8. Artykuł 2 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonaw-

czych przyznanych Komisji [7] (zwanej dalej „decyzją w sprawie komitologii") stanowi:

„Wybór metod proceduralnych przyjęcia środków wykonawczych jest oparty na następujących kryteriach:

a) środki zarządzania, takie jak te dotyczące realizacji wspólnej polityki rolnej, rybołówstwa lub też planów mających istotny wpływ na budżet, powinny być przyjmowane z zachowaniem procedury zarządzania;

b) środki o ogólnym zasięgu, mające na celu stosowanie istotnych przepisów aktów podstawowych oraz środki ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, zwierząt lub roślin powinny być przyjmowane z zachowaniem procedury regulacyjnej;

jeśli akt podstawowy określa, że mniej istotne przepisy można przyjąć lub aktualizować na drodze procedur wykonawczych, takie środki należy przyjąć z zachowaniem procedury regulacyjnej;

c) bez uszczerbku dla lit. a) i b) procedurę doradczą należy stosować w każdym przypadku, gdy uznaje się ją za najwłaściwszą".

9. Artykuł 5 decyzji w sprawie komitologii ma następujące brzmienie:

„Procedura regulacyjna

1. Komisję wspomaga komitet regulacyjny złożony z przedstawicieli państw członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji.

2. Przedstawiciel Komisji przedstawia komitetowi propozycję działań [projekt przepisów], które należy podjąć [przyjąć]. Komitet przedstawia swoją opinię o propozycji w czasie [w przedmiocie projektu w terminie] wyznaczonym przez przewodniczącego, zależnie od pilności sprawy.

7 — Dz.U. L 184, str. 23.

W przypadku decyzji, które Rada powinna przyjąć na wniosek Komisji, opinia zostaje podjęta [uchwalona] większością określoną w art. 205 ust. 2 [WE]. Głosy państw członkowskich w komitecie są ważone w sposób określony w tym artykule. Przewodniczący nie głosuje.

3. Bez uszczerbku dla art. 8 Komisja przyjmuje przewidziane środki [przepisy], jeśli są zgodne z opinią komitetu.

4. Jeśli przewidziane środki [przepisy] są niezgodne z opinią komitetu lub jeśli opinia nie została przedstawiona, Komisja niezwłocznie przedstawia Radzie propozycję działań [projekt przepisów], jakie należy podjąć [przyjąć] i informuje o tym Parlament Europejski […]".

10. Artykuł 905 ust. 1 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania kodeksu celnego [8], zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1677/98 z dnia 29 lipca 1998 r. [9] (zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym"), stanowi:

„Jeżeli na mocy art. 239 ust. 2 kodeksu organ celny [podejmujący] decyzj[ę], który otrzymał wniosek o udzielenie zwrotu lub o umorzenie, nie jest w stanie wydać decyzji na podstawie art. 899, a do wniosku załączone są dowody, które mogą stanowić o wyjątkowej, wynikającej z okoliczności sytuacji niespowodowanej ani podstępem [oszustwem] osoby zainteresowanej, ani jej oczywistym zaniedbaniem, to państwo członkowskie, któremu podlega ten organ, przekazuje taką sprawę Komisji w celu jej rozstrzygnięcia zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 906–909.

Jednakże, o ile organ celny podejmujący decyzję nie ma wątpliwości, może samodzielnie zdecydować o przyznaniu zwrotu lub umorzenia należności w przypadkach, gdy uważa, że warunki określone w art. 239 ust. 1 kodeksu są spełnione i pod warunkiem że kwota, dla każdego podmiotu gospodarczego, odnosząca się do jednej lub kilku operacji przywozu lub wywozu, lecz wynikająca z jednej i tej samej szczególnej sytuacji, jest mniejsza niż 50 000 ECU.

Pojęcie »osoba zainteresowana« należy rozumieć tak samo jak w przypadku art. 899.

We wszystkich innych przypadkach organ celny decyzji odrzuca wniosek".

8 — Dz.U. L 253, str. 1.
9 — Dz.U. L 212, str. 18.

11. Artykuł 906 rozporządzenia wykonawczego stanowi:

„W terminie 15 dni od otrzymania dokumentacji określonej w art. 905 ust. 2 Komisja przekazuje jej kopie państwom członkowskim.

Rozpatrzenie tego przypadku zostaje jak najszybciej włączone do porządku dziennego posiedzenia komitetu przewidzianego w art. 247 kodeksu".

12. Po wystąpieniu zdarzeń leżących u podstaw sporu art. 906 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego został zmieniony rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1335/2003 z dnia 25 lipca 2003 r. zmieniającym rozporządzenie wykonawcze [10], otrzymując następujące brzmienie:

„Rozpatrzenie danego przypadku jest jak najszybciej włączane do porządku dziennego posiedzenia grupy ekspertów określonej w art. 907".

13. Artykuł 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego stanowi:

„Po konsultacji z grupą ekspertów, złożoną z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich, zebranych w ramach komitetu w celu rozpatrzenia przedmiotowego przypadku Komisja podejmuje decyzję o tym, czy rozpatrywane okoliczności uzasadniają zwrot lub umorzenie".

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

14. Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu, ustalone przez Sąd, wynikają z pkt 14–28 zaskarżonego wyroku, które mają następujące brzmienie:

„14 [Wnosząca odwołanie], mająca siedzibę w Belgii, jest hurtownikiem w sektorze produktów chemicznych, a w szczególności roztworów azotowych (mocznika i azotanu amonu). Koncern [wnoszącej odwołanie] obejmuje między innymi Rellmann GmbH z siedzibą w Hamburgu (Niemcy), spółkę w pełni zależną od [wnoszącej odwołanie], oraz Agro Baltic GmbH z siedzibą w Rostoku (Niemcy), spółkę w pełni zależną od Rellmann GmbH. W 1989 r. [wnosząca odwołanie] nabyła spółkę Champagne Fertilisants, która jest jej przedstawicielem podatkowym w odniesieniu do wszystkich jej operacji przeprowadzanych we Francji.

15 Będące eksporterem polskie przedsiębiorstwo Zakłady Azotowe Puławy

10 — Dz.U. L 187, str. 16.

(zwane dalej »ZAP«) sprzedaje produkty Agro Baltic. W ramach koncernu [wnoszącej odwołanie] obieg handlowy wygląda następująco: Agro Baltic odsprzedaje produkty Rellmann, która z kolei odsprzedaje je [wnoszącej odwołanie]. Sporządzone zostają przy tym odpowiednie faktury.

16 W [przypadku będącym podstawą] spraw[y] T-134/03 w okresie od marca do września 1997 r. Agro Baltic kupiła od ZAP trzy partie roztworu mocznika i azotanu amonu. Obieg handlowy tych partii towaru odpowiadał opisowi przedstawionemu powyżej w pkt 15.

17 Cogema, będąca agentem celnym, była upoważniona do dopuszczenia produktów do swobodnego obrotu w imieniu Agro Baltic i wprowadzenia ich do obrotu krajowego w imieniu [wnoszącej odwołanie].

18 Towary zostały zatem początkowo dopuszczone do swobodnego obrotu w imieniu Agro Baltic, na podstawie EU0, do której dołączone były faktury wystawione Agro Baltic przez ZAP oraz świadectwa EUR.1 wskazujące na polskie pochodzenie towarów. Towary zostały jednocześnie objęte procedurą składu celnego, z którego po krótkiej chwili zostały wyprowadzone w celu wprowadzenia ich do obrotu krajowego w imieniu Champagne Fertilisants.

19 W [przypadku będącym podstawą] spraw[y] T-135/03 Agro Baltic w styczniu 1995 r. kupiła od ZAP partię towaru, która następnie była przedmiotem obiegu handlowego opisanego powyżej w pkt 15.

20 Agro Baltic upoważniła będącą agentem celnym spółkę SCAC Rouen (zwaną dalej »SCAC«) do dopuszczenia towarów do swobodnego obrotu w imieniu Agro Baltic, jak też wprowadzenia ich do obrotu krajowego w imieniu [wnoszącej odwołanie]. Chodziło zatem, w odniesieniu do tego samego towaru, o złożenie dwóch [zgłoszeń] celnych przywozowych w tym samym urzędzie celnym ze wskazaniem dwóch różnych odbiorców, tak aby oddzielić zapłatę cła od zapłaty podatku VAT.

21 SCAC skorzystała z uproszczonej procedury odprawy celnej dopuszczenia do swobodnego obrotu i wprowadzenia do obrotu krajowego wyłącznie w imieniu [wnoszącej odwołanie]. W tym celu SCAC złożyła zgłoszenie IM4 w imieniu [wnoszącej odwołanie], do której załączona była faktura wystawiona [wnoszącej odwołanie] przez Rellmann oraz świadectwo EUR.1 wskazujące na polskie pochodzenie towarów.

22 Właściwe francuskie organy administracji celnej zaakceptowały początkowo [zgłoszenia] odnoszące się do dwóch niniejszych spraw, przyznały zwolnienie z należności celnych przywozowych na podstawie świadectw EUR.1 i nie zażądały uiszczenia ceł antydumpingowych.

23 W następstwie kontroli [po zwolnieniu towarów] właściwe francuskie organy uznały jednak, że należało pobrać ustanowione w art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94 stałe cło w wysokości 19 ECU za tonę od każdej partii towarów, do których odnoszą się obydwie niniejsze sprawy. Zdaniem bowiem tych organów faktycznym importerem towarów była [wnosząca odwołanie], niebędąca odbiorcą bezpośredniej faktury wystawionej przez ZAP, mimo że omawiane towary objęte były świadectwem ZAP. W dokumentacji będącej podstawą sprawy T-134/03 właściwe francuskie organy uznały w szczególności, że tymczasowy skład celny towarów stanowił fikcję prawną z uwagi na niezwykle krótki czas jego trwania oraz że [wnosząca odwołanie] nabyła już towary w trzech wskazanych transakcjach, jeszcze przed złożeniem [zgłoszenia o] dopuszczeniu do swobodnego obrotu w imieniu Agro Baltic. W dokumentacji będącej podstawą sprawy T-135/03 właściwe francuskie organy uznały, że złożono tylko jedno [zgłoszenie o] dopuszczeniu do swobodnego obrotu i wprowadzeniu do obrotu krajowego w imieniu [wnoszącej odwołanie].

24 W tej sytuacji, w ramach dokumentacji będącej podstawą sprawy T-134/03, pracownicy Centre du renseignement d'orientation et de contrôle de Poitiers (centrum informacji, poradnictwa i kontroli w Poitiers) w dniu 4 grudnia 1998 r. sporządzili protokół, zgodnie z którym ogół niezapłaconych ceł i [opłat] wyniósł 3 911 497 franków francuskich (FRF) (564 855 EUR). W ramach dokumentacji będącej podstawą sprawy T-135/03 międzyregionalna dyrekcja celna w Rouen sporządziła w dniu 13 listopada 1997 r. protokół, z którego wynikało, że należało zastosować cła i [opłaty] wynoszące w sumie 840 271 FRF (128 098 EUR).

25 W listopadzie i grudniu 1999 r. [wnosząca odwołanie], na podstawie art. 239 kodeksu celnego, przedłożyła francuskiej administracji celnej wnioski o umorzenie należności celnych. W dniu 14 lutego 2002 r. administracja ta przekazała rzeczone wnioski Komisji, która wpisała je do rejestru pod numerami REM 02/02 (sprawa T-134/03) i REM 03/02 (sprawa T-135/03).

26 W pismach z dnia 9 i 10 września 2002 r., na które udzielono odpowiedzi w dniu 11 października 2002 r., Komisja zawiadomiła [wnoszącą odwołanie] o zamiarze podjęcia decyzji odmownej w sprawach REM 02/02 i REM 03/02.

27 W dniu 12 listopada 2002 r. odbyło się posiedzenie grupy ekspertów REM/REC w ramach komitetu celnego, sekcji ds. zwrotu należności. Zgodnie z protokołem sporządzonym w dniu 29 listopada 2002 r. końcowe głosowanie przeprowadzone w grupie ekspertów w odniesieniu do spraw REM 02/02 i REM 03/02 dało następujący wynik: »sześć delegacji za projektem Komisji, cztery delegacje wstrzymały się od głosu i pięć delegacji przeciwko projektowi Komisji«.

28 W dniu 20 grudnia 2002 r., uznając, że [wnosząca odwołanie] dopuściła się oczywistego zaniedbania i że nie zachodziła wyjątkowa sytuacja oraz że w związku z tym przesłanki zastosowania art. 239 kodeksu celnego nie zostały spełnione, Komisja przyjęła decyzje C(2002) 5217 wersja ostateczna (sprawa REM 02/02) i C(2002) 5218 wersja ostateczna (sprawa REM 03/02) (zwane dalej »spornymi decyzjami«) stwierdzające, że umorzenie należności celnych przywozowych nie było uzasadnione. Komisja doręczyła te decyzje francuskiej administracji celnej, która z kolei przekazała je [wnoszącej odwołanie] w dniu 10 lutego 2003 r.".

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

15. Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 18 kwietnia 2003 r., zarejestrowanymi pod numerami T-134/03 i T-135/03 CMF wniosła o stwierdzenie nieważności spornych decyzji, podnosząc trzy zarzuty.

16. W zarzucie pierwszym podniosła ona w szczególności naruszenie art. 7 WE i art. 5 decyzji w sprawie komitologii oraz naruszenie art. 4 ust. 1 regulaminu Komitetu Kodeksu Celnego.

17. W zarzucie drugim wskazała ona na oczywiste błędy w ocenie, jakie miała popełnić Komisja, uznając, że przesłanki umorzenia określone w art. 239 kodeksu celnego nie były spełnione.

18. W zarzucie trzecim wnosząca odwołanie twierdziła, że Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia, nałożony na nią na mocy art. 253 WE.

19. Po połączeniu spraw T-134/03 i T-135/03 do łącznego rozpoznania Sąd w zaskarżonym wyroku oddalił skargi i obciążył wnoszącą odwołanie kosztami postępowania.

20. W odniesieniu do wskazywanego naruszenia art. 7 WE i art. 5 decyzji w sprawie komitologii Sąd uznał w pierwszej kolejności, że zarzut niezgodności z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, podniesiony przez wnoszącą odwołanie w ramach rzeczonego zarzutu, jest niedopuszczalny [11].

21. W tym względzie Sąd zauważył przede wszystkim, że zarzut ten został podniesiony zbyt późno, gdyż nastąpiło to dopiero w replice oraz że nie był on oparty na jakiejkolwiek okoliczności faktycznej czy prawnej ujawnionej w toku postępowania w rozumieniu art. 48 § 2 regulaminu Sądu [12].

22. Ponadto Sąd podkreślił, że niezgodność z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego nie może być podniesiona z urzędu, gdyż nie stanowi ona bezwzględnej podstawy zaskarżenia [13]. Zdaniem Sądu, o ile prawdą jest, że Sąd musi podnieść z urzędu brak kompetencji instytucji przyjmującej zaskarżony akt, to jednak, po pierwsze, w rozważanym przypadku Komisja działała w zakresie swoich kompetencji, przyjmując sporne decyzje na podstawie art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, który z kolei został przyjęty zgodnie z opinią Komitetu Kodeksu Celnego według procedury określonej w art. 239, 247 i 247a rzeczonego kodeksu; a po drugie, z orzecznictwa nie wynika, aby Sąd musiał zbadać z urzędu kwestię, czy przyjmując art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, stanowiący podstawę prawną spornych decyzji, Komisja nie wykroczyła poza zakres swoich kompetencji [14].

23. Sąd odrzucił następnie tezę wnoszącej odwołanie, zgodnie z którą grupa ekspertów, która zbiera się na podstawie art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego „w ramach Komitetu [Kodeksu Celnego]", stanowiła komitet regulacyjny w rozumieniu art. 5 decyzji w sprawie komitologii [15].

24. Jak zauważył w tym względzie Sąd, z motywu siódmego i art. 5 decyzji w sprawie komitologii wynika, że procedurę regulacyjną należy stosować „w dziedzinie środków o ogólnym zasięgu mających na celu stosowanie istotnych przepisów aktów podstawowych", podczas gdy sporne decyzje stanowiły decyzje indywidualne i nie miały w związku z tym jakiegokolwiek ogólnego zasięgu. Zdaniem Sądu utrzymywanie, że komitet regulacyjny w rozumieniu art. 5 decyzji w sprawie komitologii jest właściwy do wydania opinii w kwestii projektu indywidualnej decyzji o zwrocie lub umorzeniu

11 — Zaskarżony wyrok, pkt 51.

12 — Ibidem.

13 — Sąd przywołał w tej kwestii wyrok z dnia 17 grudnia 1959 r. w sprawie 14/59 Société des fonderies de Pont-à-Mousson przeciwko Wysokiej Władzy, Rec. str. 445, w szczególności, str. 474.

14 — Zaskarżony wyrok, pkt 52.

15 — Ibidem, pkt 54 i 58.

należności celnych, prowadziłoby tylko i wyłącznie do zrównania pojęć decyzji i aktu o zasięgu ogólnym, które są przecież zasadniczo różne i co za tym idzie do naruszenia art. 249 WE, jak też art. 7 WE oraz decyzji w sprawie komitologii [16].

25. Sąd stwierdził również, że jeżeli prawodawca, w tym przypadku Komisja, chciałby, aby w ramach indywidualnego postępowania w kwestii umorzenia lub zwrotu skonsultowano się z Komitetem Kodeksu Celnego, w art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego posłużyłby się on bez wątpienia zwrotem „po konsultacji z komitetem". Wyrażenie „w ramach komitetu" odzwierciedla fakt, że grupa ekspertów, o której mowa w art. 907, jest bez wątpienia na płaszczyźnie operacyjnej jednostką odrębną od Komitetu Kodeksu Celnego [17].

26. Jeśli chodzi o naruszenie art. 4 ust. 1 regulaminu Komitetu Kodeksu Celnego (zwanego dalej „regulaminem KKC") pod kątem niezachowania terminu czternastu dni przed dniem posiedzenia rzeczonego komitetu, wyznaczonego na przekazanie dokumentów roboczych jego członkom, Sąd oddalił zarzut wnoszącej odwołanie.

27. W tym względzie, stwierdziwszy, że członkowie grupy ekspertów dysponowali trzynastoma dniami kalendarzowymi na zapoznanie się z odpowiedzią skarżącej na pisma Komisji, Sąd uznał, że osoby fizyczne lub prawne nie mogą powoływać się na podnoszone naruszenie tego przepisu, którego celem nie jest zapewnienie ochrony jednostkom, lecz zagwarantowanie wewnętrznego funkcjonowania rzeczonego komitetu w pełnym poszanowaniu uprawnień jego członków [18].

28. Jeśli chodzi o wskazywane oczywiste błędy w ocenie przy zastosowaniu art. 239 kodeksu celnego, Sąd podkreśliwszy, że wątpliwości nie budził fakt, iż wnosząca odwołanie nie dopuściła się oszustwa, zbadał wyłącznie część zarzutu drugiego podniesionego na poparcie stwierdzenia nieważności dotyczącą wskazywanego braku oczywistego zaniedbania ze strony wnoszącej odwołanie, wykluczając w tej kwestii jakikolwiek oczywisty błąd w ocenie ze strony Komisji, co spowodowało, że badanie zarzutów dotyczących występowania wyjątkowej sytuacji nie było konieczne [19].

29. Na wstępie Sąd przypomniał, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem dla dokonania oceny, czy doszło do oczywistego zaniedbania w rozumieniu art. 239 kodeksu celnego,

16 — Ibidem, pkt 55–57.
17 — Ibidem, pkt 59.
18 — Ibidem, pkt 77–79.
19 — Ibidem, pkt 115, 147 i 149.

należy uwzględnić w szczególności złożony charakter przepisów, których nieprzestrzeganie powoduje powstanie długu celnego, jak też doświadczenie zawodowe i należytą staranność podmiotu gospodarczego [20].

30. Jeśli chodzi o złożony charakter przepisów, Sąd zauważył po pierwsze, że przy innej okazji orzekł już [21], że art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94 nie nastręcza szczególnych trudności interpretacyjnych, a po drugie, jak twierdziła Komisja, że wnosząca odwołanie nie może uwolnić się od własnej odpowiedzialności, powołując się na rzeczywisty bądź nierzeczywisty błąd swoich agentów celnych, skoro sama opracowała ona plan przywozu omawianych produktów i swobodnie dokonała wyboru swoich agentów celnych [22].

31. Jeśli chodzi o doświadczenie zawodowe wnoszącej odwołanie, Sąd orzekł, że Komisja słusznie uznała, że wnosząca odwołanie posiadała wymagane doświadczenie zawodowe niezbędne dla dokonywania operacji przywozu i wywozu [23].

32. W odniesieniu wreszcie do należytej staranności podmiotu gospodarczego Sąd stwierdził, że w całościowym ujęciu nie można uznać, że wnosząca odwołanie podczas przeprowadzania omawianych operacji wykazała się wystarczającą starannością. Wskazując bowiem na brak doświadczenia w działaniach związanych z odprawą celną omawianych towarów oraz trudności związane z zastosowaniem rozporządzenia nr 3319/94, nie tylko nie zwróciła się ona do swoich agentów celnych o jakąkolwiek radę, ale co więcej przekazała im bardzo szczegółowe polecenia. Ponadto błędy w wystawianiu faktur również przemawiają za brakiem należytej staranności ze strony wnoszącej odwołanie [24].

Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

33. Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 14 grudnia 2005 r. wnosząca odwołanie złożyła odwołanie od rzeczonego wyroku.

34. Przedstawiciele stron przedstawili swe stanowiska na rozprawie, która odbyła się w dniu 5 października 2006 r.

20 — Ibidem, pkt 135.

21 — Wyrok Sądu z dnia 21 września 2004 r. w sprawie T-104/02 Gondrand Frères przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-3211, pkt 59–62 i 66.

22 — Zaskarżony wyrok, pkt 137–139.

23 — Ibidem, pkt 140–141.

24 — Ibidem, pkt 142–144.

35. Wnosząca odwołanie zwraca się do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego wyroku;

— uwzględnienie w całości żądań przedstawionych w pierwszej instancji przez wnoszącą odwołanie;

— obciążenie Komisji kosztami niniejszego postępowania oraz kosztami postępowania w pierwszej instancji.

36. Komisja wnosi do Trybunału o:

— oddalenie odwołania;

— obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

Analiza prawna

Uwagi wstępne dotyczące zarzutów odwołania

37. Na poparcie odwołania wnosząca odwołanie podnosi cztery zarzuty. W dwóch pierwszych zarzuca ona Sądowi „niepełne przedstawienie ram prawnych" oraz „niepełne przedstawienie stanu faktycznego". W zarzucie trzecim wskazuje ona na szereg błędów co do prawa, jakie miałby popełnić Sąd przy badaniu naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, podniesionych w ramach zarzutu pierwszego skargi o stwierdzenie nieważności. Zarzut czwarty oparty jest na błędnym zastosowaniu przez Sąd art. 239 kodeksu celnego.

38. Pierwszy zarzut odwołania w oczywisty sposób nie jest niezależny od pozostałych zarzutów. Podnosząc „niepełne przedstawienie ram prawnych" wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że wskazując istotne uregulowania prawne w pkt 1–13 zaskarżonego wyroku, pominął po pierwsze, motyw 39 rozporządzenia nr 3319/94, a po drugie, art. 2 decyzji w sprawie komitologii.

39. Wydaje mi się oczywiste, że pominięcie w części wyroku zawierającej jedynie przedstawienie ram prawnych jednego lub dwóch przepisów, które miałyby znaczenie dla potrzeb sprawy, nie może stanowić samo w sobie braku powodującego uchylenie wyroku. Zarzut powinien być zatem rozważony raczej jako obejmujący *nieuwzględnienie* przez Sąd przywołanego motywu i przepisu oraz błędy co do prawa, które wynikałyby z tego w zakresie oceny prawnej.

40. Jak wynika bowiem z pierwszego zarzutu odwołania, z uwagi na podnoszone pominięcie Sąd, zdaniem wnoszącej odwołanie, dokonał po pierwsze, błędnej wykładni art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94, uznając, że brak w tym przypadku obejścia przez wnoszącą odwołanie środków antydumpingowych nie sprzeciwia się nałożeniu stałego cła antydumpingowego, a po drugie błędnej oceny, zgodnie z którą procedura regulacyjna, o której mowa w decyzji w sprawie komitologii, może być stosowana wyłącznie w celu przyjęcia środków o zasięgu ogólnym.

41. Chodzi jednak o zarzuty, które zostały podniesione w szczególny sposób odpowiednio w ramach zarzutów czwartego i trzeciego odwołania [25]. Należy je zatem zbadać dokonując analizy tych zarzutów.

42. Jeśli chodzi o wskazywane „niepełne przedstawienie stanu faktycznego", podniesione w ramach drugiego zarzutu odwołania, należy zauważyć, że wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że w pkt 14–28 zaskarżonego wyroku przedstawił on stan faktyczny „w sposób niepełny i błędny", co w konsekwencji spowodowało jego zniekształcenie oraz popełnienie błędu co do prawa [26]. Z powodu tego zniekształcenia Sąd miałby błędnie uznać, że w omawianym przypadku zachodziła sytuacja pośredniego fakturowania, uzasadniająca zastosowanie stałego cła, określonego w art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94.

43. Wnosząca odwołanie twierdzi tymczasem, że w niniejszej sprawie, wbrew stanowisku francuskich organów celnych i Komisji, nie zachodził przypadek pośredniego fakturowania. W celu wykazania tego przywołuje ona szereg argumentów natury prawnej, bez wykazania jakiegokolwiek błędu popełnionego przez rzeczone organy, Komisję, czy tym bardziej Sąd przy *ustalaniu stanu faktycznego*.

44. Nie jest zresztą konieczne poświęcanie tym argumentom uwagi w ramach niniejszego postępowania.

45. Po pierwsze, chciałbym zauważyć, że Sąd w zaskarżonym wyroku nie badał kwestii dotyczącej *występowania w niniejszej sprawie* przypadku pośredniego fakturowania, co było ze strony Sądu całkowicie logiczne i uzasadnione, gdyż z akt sprawy postępowania

25 — Powiązanie z czwartym zarzutem odwołania wskazywanego pominięcia motywu 39 rozporządzenia nr 3319/94 wynika w wyraźny sposób z pkt 10 i 151 odwołania. Podobnie powiązanie wskazywanego pominięcia art. 2 decyzji w sprawie komitologii z trzecim zarzutem odwołania wynika wyraźnie z pkt 16 i 75 odwołania.

26 — Odwołanie, pkt 18, 20, 21, 38 i 39.

w pierwszej instancji nie wynika, że wnosząca odwołanie powołała się przed Sądem na naruszenie przez Komisję art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94. Rzeczona kwestia nie może być zatem podniesiona po raz pierwszy w odwołaniu, gdyż kompetencje Trybunału na tym etapie są ograniczone do oceny prawnego rozstrzygnięcia w kwestii zarzutów, które były roztrząsane w pierwszej instancji [27].

46. Po drugie, powołując się na nieistnienie długu celnego, wnosząca odwołanie stawia się w sytuacji nie tylko nowej z punktu widzenia logiki, ale zupełnie niezgodnej z przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej do Sądu.

47. W tym względzie należy przypomnieć, że w spornych decyzjach Komisja rozpatrzyła wnioski wnoszącej odwołanie mające na celu uzyskanie umorzenia należności celnych na podstawie art. 239 kodeksu celnego oraz art. 905 rozporządzenia wykonawczego.

48. Tymczasem, jak słusznie zauważyła Komisja, jedynym celem tych przepisów, które mają odpowiadać zasadzie słuszności [28], jest umożliwienie, w razie jednoczesnego wystąpienia szczególnych okoliczności i przy braku oczywistego zaniedbania bądź oszustwa, zwolnienia podmiotów gospodarczych z płatności ciążących na nich należności celnych, nie zaś umożliwienie zakwestionowania samej zasady wymagalności długu celnego [29]. W rezultacie wnosząca odwołanie mogła skutecznie powoływać się w odniesieniu do spornych decyzji wyłącznie na zarzuty mające wykazać w niniejszym przypadku wystąpienie szczególnych okoliczności oraz brak oczywistego zaniedbania lub oszustwa z jej strony, a nie na zarzuty mające wskazywać na niezgodność z prawem decyzji właściwych krajowych organów, który zobowiązywały ją do zapłaty omawianych należności celnych [30].

49. Innymi słowy, wnioski skierowane do Komisji na podstawie art. 239 kodeksu celnego w związku z art. 905 rozporządzenia wykonawczego nie dotyczą kwestii, czy przepisy materialnego prawa celnego zostały poprawnie zastosowane przez krajowe organy celne. Ta kwestia, na podstawie art. 236 kodeksu celnego, należy bowiem do

27 — Wyrok z dnia 1 czerwca 1994 r. w sprawie C-136/92 Komisja przeciwko Brazzellemu Lualdiemu i in., Rec. str. I-1981, pkt 59.

28 — Wyroki: z dnia 25 lutego 1999 r. w sprawie C-86/97 Trans-Ex-Import, Rec. str. I-1041, pkt 21 oraz z dnia 27 września 2001 r. w sprawie C-253/99 Bacardi, Rec. str. I-6493, pkt 56.

29 — Zobacz w związku z obowiązującym poprzednio przepisem odpowiadającym art. 239 kodeksu celnego — art. 13 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1430/79 z dnia 2 lipca 1979 r. w sprawie zwrotu lub umarzania należności celnych przywozowych lub wywozowych (Dz.U. L 175, str. 1), zmienionego art. 1 ust. 6 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3069/86 z dnia 7 października 1986 r. (Dz.U. L 286, str. 1) — wyroki: z dnia 12 marca 1987 r. w sprawach połączonych 244/85 i 245/85 Cerealmangimi i Italgrani przeciwko Komisji, Rec. str. 1303, pkt 11 oraz z dnia 6 lipca 1996 r. w sprawach połączonych C-121/91 i C-122/91 CT Control (Rotterdam) i JCT Benelux przeciwko Komisji, Rec. str. I-3873, pkt 43.

30 — Zobacz ww. wyroki: w sprawach połączonych Cerealmangimi i Italgrani przeciwko Komisji, pkt 13 oraz w sprawach połączonych CT Control (Rotterdam) i JCT Benelux przeciwko Komisji, pkt 44.

kompetencji właściwych organów krajowych, których decyzje mogą podlegać zaskarżeniu do sądów krajowych, a sądy te mogą zwracać się do Trybunału Sprawiedliwości w trybie art. 234 WE [31].

W przedmiocie wskazywanych błędów co do prawa popełnionych przy badaniu naruszenia istotnych wymogów proceduralnych

W przedmiocie błędów co do prawa, jakie miałby popełnić Sąd, wykluczając naruszenie art. 7 WE i art. 5 decyzji w sprawie komitologii

50. Ponieważ zwrócenie się z takimi wnioskami do Komisji zakłada istnienie długu celnego [32], którego wnosząca odwołanie nie może kwestionować w ramach skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej na sporne decyzje, argumenty prawne podniesione w ramach drugiego zarzutu odwołania również powinny być z tego względu oddalone [33].

— Zarzuty wnoszącej odwołanie

51. Uwaga Trybunału powinna skoncentrować się na trzecim i czwartym zarzucie odwołania.

52. W dwóch pierwszych częściach tego zarzutu odwołania dotyczących po pierwsze, „naruszenia art. 7 WE oraz nieważności art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia [wykonawczego]" oraz po drugie, „prawnego charakteru komitetu, z którym konsultowała się Komisja", wnosząca odwołanie podnosi szereg błędów co do prawa, jakie miałby popełnić Sąd, oddalając część pierwszą zarzutu na poparcie stwierdzenia nieważności dotyczącą wskazywanego naruszenia art. 7 WE i art. 5 decyzji w sprawie komitologii. Uważam, że te dwie części powinny być zbadane łącznie, gdyż obydwie podejmują kwestię procedury, jaką powinna była zastosować Komisja w celu rozpatrzenia przedstawionych przez wnoszącą odwołanie wniosków o umorzenie, a zatem kwestię kompetencji Komisji.

31 — W tym znaczeniu wypowiedział się Sąd w wyroku z dnia 16 lipca 1998 r. w sprawie T-195/97 Kia Motors i Broekman Motorships przeciwko Komisji, Rec. str. II-2907, pkt 36. Zobacz również ww. wyrok w sprawie Gondrand Frères przeciwko Komisji, pkt 25 oraz wyrok z dnia 13 września 2005 r. w sprawie T-53/02 Ricosmos przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-3173, pkt 165.

32 — Wyżej wymieniony wyrok w sprawie Gondrand Frères przeciwko Komisji, pkt 25.

33 — Wnosząca odwołanie oświadczyła na rozprawie, że może uznać w niniejszym przypadku istnienie długu celnego, i dodała, że wniosła ona o umorzenie ze względów słuszności, na podstawie art. 239 kodeksu celnego. Jednakże niekonsekwentnie kwestionowała ona nadal na rozprawie zgodność z prawem obciążenia jej stałym cłem antydumpingowym, podkreślając brak jej zdaniem zarówno pośredniego fakturowania, jak i dowodu na obejście przepisów.

53. Z akt sprawy wynika, że zarzut braku kompetencji Komisji, podniesiony przez wnoszącą odwołanie przed Sądem opierał się w istocie na założeniu, że komitet, którego posiedzenie odbyło się w dniu 12 listopada 2002 r. (zob. powyżej, pkt 26) powinien być uznany, na podstawie art. 247 i 247a kodeksu celnego za komitet regulacyjny w rozumieniu art. 5 decyzji w sprawie komitologii. Uwzględniając w rezultacie konieczność zastosowania procedury regulacyjnej, o której mowa w tym artykule, wynik głosowania przeprowadzonego przez przedstawicieli państw członkowskich w ramach posiedzenia komitetu w dniu 12 listopada 2002 r. był na mocy tego przepisu równoznaczny, zdaniem wnoszącej odwołanie, z brakiem opinii, który nie pozwalał Komisji na podjęcie samodzielnej decyzji w przedmiocie złożonych przez nią wniosków o umorzenie, ale zobowiązywał Komisję do niezwłocznego przedstawienia Radzie projektu przepisów i poinformowania o tym Parlamentu Europejskiego.

54. Komisja w odpowiedzi na skargę zauważyła jednak, że art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego upoważniał ją do podjęcia samodzielnej decyzji w przedmiocie wniosków o umorzenie, po konsultacji nie z komitetem regulacyjnym, lecz komitetem ekspertów, który, przyjmując rozporządzenie wykonawcze, zdecydowała się ona włączyć w tryb wydawania decyzji dotyczących zwrotu lub umorzenia należności celnych.

55. Wnosząca odwołanie podnosiła w replice, że nie można zgodzić się z wykładnią art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego przedstawioną przez Komisję, gdyż prowadzi ona do sprzeczności z prawem tego przepisu. Komisja, przyjmując art. 907 w proponowanej przez siebie wykładni, nie przyjęła przepisu wykonawczego do kodeksu celnego, ale niesłusznie przyznała sobie kompetencje z naruszeniem art. 7 WE. Ponadto, w sytuacji gdyby art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego powinien być interpretowany w ten sposób, że grupa ekspertów w nim wymieniona nie jest komitetem regulującym, wnosząca odwołanie, na podstawie art. 241 WE, podnosi zarzut niezgodności z prawem rzeczonego przepisu z uwagi na jego sprzeczność z art. 7 WE.

56. W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił podstawowy argument skarżącej jako bezzasadny oraz odrzucił zarzut niezgodności z prawem jako niedopuszczalny ze względów przedstawionych powyżej w pkt 20–25.

57. Zarzuty podniesione przez wnoszącą odwołanie w ramach dwóch pierwszych części niniejszego zarzutu można streścić w następujący sposób:

58. Po pierwsze, Sąd uznając, że art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego umożliwia Komisji przyjęcie samodzielnej decyzji — a zatem bez stosowania procedury komitetu regulacyj-

nego — w przedmiocie wniosków o umorzenie, dokonał błędnej wykładni rzeczonego przepisu i z tego względu w błędny sposób wykluczył, że sporne decyzje były wadliwe z uwagi na brak kompetencji instytucji, która je przyjęła. Taka wykładnia wspomnianego przepisu nie może być prawidłowa, gdyż prowadziłaby do tego, że przepis ten byłby sprzeczny z rozporządzeniem podstawowym, jakim jest kodeks celny oraz art. 7 WE z uwagi na brak podstawy prawnej.

59. Po drugie, wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że — po dokonaniu wykładni art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z którą zezwala on Komisji na rozstrzygnięcie wniosków o umorzenie bez stosowania procedury komitetu regulacyjnego — Sąd nie zbadał co do istoty zarzutu niezgodności z prawem tego przepisu jako sprzecznego z rozporządzeniem podstawowym i art. 7 WE.

60. W tym względzie wnosząca odwołanie kwestionuje przede wszystkim, że zarzut ten został podniesiony dopiero w replice i twierdzi, że w każdym razie powołanie się na niego w replice było uzasadnione z uwagi na okoliczność prawną, która została ujawniona w toku postępowania, w rozumieniu art. 48 § 2 regulaminu Sądu, jaką była wykładnia art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego przedstawiona przez Komisję w odpowiedzi na skargę.

61. Wnosząca odwołanie zarzuca dalej Sądowi, że błędnie uznał, iż kwestia niezgodności z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego nie stanowi bezwzględnej podstawy zaskarżenia i nie może być zatem podniesiona z urzędu. W tym ostatnim aspekcie rozróżnienie między brakiem kompetencji instytucji przyjmującej zaskarżony akt i brakiem kompetencji instytucji przyjmującej akt stanowiący podstawę prawną zaskarżonego aktu jest sztuczne i błędne, a wyrok, na który powołuje się Sąd na poparcie tego rozróżnienia [34], nie tylko jest bardzo odległy w czasie i w każdym razie bez znaczenia — z uwagi na to, że dotyczył traktatu EWWiS, a nie traktatu WE — ale prowadzi do przeciwnego wniosku niż konkluzja przyjęta przez Sąd.

62. Po trzecie, wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że błędnie wykluczył na podstawie założenia o indywidualnym zakresie spornych decyzji i w świetle kryteriów wyrażonych w decyzji w sprawie komitologii dotyczących wyboru procedury, którą należy zastosować przy wykonywaniu uprawnień wykonawczych Komisji, że w niniejszym przypadku można odwołać się do procedury regulacyjnej.

63. W tym względzie wnosząca odwołanie twierdzi w pierwszej kolejności, że Sąd w błędny sposób dokonał wykładni rzeczonych kryteriów, gdyż nie wziął pod uwagę art. 2 decyzji w sprawie komitologii, z którego

34 — Wyżej wymieniony wyrok w sprawie Société des fonderies de Pont-à-Mousson przeciwko Wysokiej Władzy.

wynikało, że zastosowanie procedury regulacyjnej nie jest ograniczone jedynie do przypadku przyjęcia środków o zasięgu ogólnym, ale możliwe jest również przy przyjmowaniu środków, których przedmiotem jest dostosowanie lub uaktualnienie niektórych niezasadniczych elementów aktu podstawowego, tj. środków, które zdaniem wnoszącej odwołanie nie mają z definicji zasięgu ogólnego. Podkreśla ona ponadto, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału [35] kryteria wyboru procedury wymienione w art. 2 decyzji w sprawie komitologii nie są wiążące.

64. Wnosząca odwołanie kwestionuje następnie, że sporne decyzje są indywidualnymi decyzjami pozbawionymi zasięgu ogólnego. Rzeczone decyzje nie są bowiem indywidualnymi decyzjami, ale mają również zasięg ogólny, biorąc pod uwagę, że odnoszą się one do długu celnego i dotyczą zatem bezpośrednio środków własnych Wspólnoty.

65. Po czwarte, wnosząca odwołanie twierdzi, że art. 239 kodeksu celnego, który Sąd miałby niesłusznie pominąć, badając charakter prawny omawianego komitetu, w jasny sposób ukazuje, że zamiarem prawodawcy wspólnotowego, w tym przypadku Rady, było nakazanie przestrzegania procedury regulacyjnej w celu przyjęcia decyzji w przedmiocie zwrotu lub umorzenia należności celnych.

66. Przemawia za tym podwójne odwołanie się w ust. 1 rzeczonego artykułu do „procedury komitetu" oraz użycie odpowiednio w pierwszym i drugim tiret tego przepisu odmiennych wyrażeń, tzn. „określonych" i „określane są" w związku z przypadkami, które mogą być podstawą zwrotu lub zwolnienia. Jedynie dokonując wykładni pierwszego tiret w ten sposób, że odnosi się ono do przyjęcia decyzji jako takiej i poddaje tę decyzję procedurze komitetu, można nadać sens temu podwójnemu odwołaniu, które w przeciwnym razie byłoby wynikiem bezużytecznego powtórzenia ze strony prawodawcy.

67. Po piąte, wnosząca odwołanie kwestionuje zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim Sąd nie orzekł w przedmiocie podniesionej przez nią na rozprawie kwestii funkcjonowania omawianego komitetu w braku odrębnej linii budżetowej, a zatem kwestii niezgodności spornych decyzji z zasadami dotyczącymi budżetu wspólnotowego. Przypomina ona w tym względzie, że zgodnie z orzecznictwem [36] w systemie traktatu

35 — Wyrok z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie C-378/00 Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, zwany „wyrokiem w sprawie LIFE", Rec. str. I-937, pkt 43–48.

36 — Wyrok z dnia 12 maja 1998 r. w sprawie C-106/96 Zjednoczone Królestwo przeciwko Komisji, Rec. str. I-2729, pkt 22.

wykonanie przez Komisję wydatku zakłada oprócz wpisania do budżetu odpowiadających mu środków istnienie aktu prawa pochodnego, z którego wynika ten wydatek.

68. Po szóste, wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że popełnił błąd co do prawa, gdyż nie rozstrzygnął kwestii szczegółowego charakteru prawnego omawianego komitetu, a zatem kwestii podstawy prawnej, która pozwoliłaby na jego utworzenie.

— Analiza

69. Przedstawiwszy poszczególne zarzuty, które Komisja uważa w całości za bezzasadne, podniesione w ramach dwóch pierwszych części niniejszego zarzutu odwołania, chciałbym zbadać je wszystkie razem, pozostawiając na koniec zarzut oparty na fakcie, że Komisja nie rozważyła co do istoty kwestii nieważności art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego.

70. Rozdział 3 rozporządzenia wykonawczego zawiera „[s]zczególne przepisy dotyczące stosowania art. 239 kodeksu [celnego]". Nie ulega wątpliwości, że niniejszy przypadek jest objęty zakresem zastosowania sekcji 2 tego rozdziału poświęconej „[d]ecyzj[om] podejmowan[ym] przez Komisję" a nie sekcji 1 odnoszącej się do „[d]ecyzj[i] podejmowan[ych] przez organy celne państw członkowskich".

71. Decyzje w przedmiocie złożonych przez wnoszącą odwołanie wniosków o umorzenie, na podstawie art. 905 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, powinny być przyjęte „zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 906–909 [tego rozporządzenia]".

72. Artykuł 906 akapit drugi w brzmieniu obowiązującym co najmniej do czasu przyjęcia spornych decyzji stanowi w szczególności, że [r]ozpatrzenie tego przypadku zostaje włączone do porządku dziennego posiedzenia komitetu przewidzianego w art. 247 kodeksu [celnego]. Artykuł 907 przewiduje następnie, że Komisja podejmuje decyzję w przedmiocie wniosku o zwrot i umorzenie „[p]o konsultacji z grupą ekspertów, złożoną z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich, zebranych w ramach komitetu w celu rozpatrzenia przedmiotowego przypadku".

73. Zdaniem wnoszącej odwołanie organem, z którym Komisja ma obowiązek skonsultować się w ramach procedury określonej w art. 906–909 rozporządzenia wykonawczego, jest komitet, wskazany w art. 247 kodeksu celnego, który jest komitetem regulacyjnym w rozumieniu art. 5 decyzji w sprawie komitologii.

74. W tym względzie należy po pierwsze zauważyć, jak uczynił to Sąd, że treść art. 907, a w szczególności wyrażenie „w ramach komitetu" przemawia za tym, że grupa ekspertów wskazana w tym artykule nie jest Komitetem Kodeksu Celnego jako takim, lecz jednostką odrębną od niego, przynajmniej na płaszczyźnie operacyjnej [37].

75. Przywołany przez wnoszącą odwołanie obowiązek dokonywania wykładni art. 907 w sposób zgodny z rozporządzeniem podstawowym, jakim jest kodeks celny, nie prowadzi moim zdaniem do odmiennego wniosku.

76. Jeśli chodzi bowiem o art. 239 kodeksu celnego, żaden jego element nie przemawia za tezą wnoszącej odwołanie, zgodnie z którą artykuł ten, w celu przyjęcia decyzji w przedmiocie wniosku o zwrot lub umorzenie, nakazuje zastosowanie procedury regulacyjnej. Mimo że przepis ten jest zredagowany w niejasny sposób, uważam, że oczywiste jest, iż zawarte w nim odniesienia do „procedury komitetu" dotyczą w każdym razie „określenia" lub „zdefiniowania" „przypadków", w których może nastąpić zwrot lub umorzenie, czyli możliwości przewidzenia w *sposób abstrakcyjny*, przypadków przyznania zwrotu lub umorzenia. Artykuł 239, czyniąc odwołanie do „procedury komitetu", nawiązuje, tak jak przy definiowaniu „trybów postępowania" do działań o charakterze normatywnym a nie decyzyjnym.

77. Również art. 247 i 247a kodeksu celnego, właściwie interpretowane, nie dostarczają argumentów na potwierdzenie tezy wnoszącej odwołanie. Bez wątpienia art. 247 przewiduje, że „[p]rzepisy wykonawcze do [rzeczonego] kodeksu" mają być przyjęte zgodnie z procedurą, określoną w art. 247a ust. 2, czyli procedurą, o której mowa w art. 5 decyzji w sprawie komitologii. Prawdą jest też, że zacytowany zwrot może być rozumiany w sposób szeroki, jako obejmujący w szczególności przyjęcie decyzji w indywidualnych przypadkach. Jednakże z kontekstu regulacyjnego jasno wynika, że rzeczone wyrażenie powinno być rozumiane w węższym znaczeniu jako szczegółowe zasady mające uzupełnić uregulowania wprowadzone przez sam kodeks.

78. Chciałbym zauważyć w tym względzie, że brzmienie art. 247 i 247a kodeksu celnego mające znaczenie dla potrzeb niniejszej sprawy — czyli obowiązujące w okresie, gdy toczyło się postępowanie administracyjne — wynika ze zmian wprowadzonych w kodeksie celnym rozporządzeniem nr 2700/2000,

37 — Zaskarżony wyrok, pkt 59. Odwołanie w art. 906 do posiedzenia komitetu przewidzianego w art. 247 kodeksu celnego nie zaprzecza tej konkluzji. Dotyczy ono w rzeczywistości jedynie warunków dopełnienia wymogu formalnego, jakim jest wpisanie do porządku dziennego danej sprawy, i wydaje się być wynikiem nieprecyzyjnego sformułowania, poprawionego rozporządzeniem nr 1335/2003 (zob. powyżej, pkt 12).

którego motyw 14 stanowi, że „[n]ależy przyjąć środki konieczne w celu wykonania [kodeksu celnego] zgodnie z decyzją [w sprawie komitologii]".

79. A zatem zakres art. 247 i 247a należy oceniać w świetle decyzji w sprawie komitologii.

80. Chciałbym ponadto zauważyć, że decyzja w sprawie komitologii została przyjęta na podstawie art. 202 tiret trzecie WE, z którego wynika, że Rada może uzależnić wykonywanie uprawnień do wykonywania norm, które ustanawia, od pewnych warunków i że warunki te powinny być zgodne z zasadami i normami, które Rada wcześniej ustanowiła (co Rada uczyniła właśnie w odniesieniu do decyzji w sprawie komitologii). Takie zasady i normy mogą, jak zauważył Trybunał, dotyczyć również warunków wyboru procedur, którym może zostać poddane wykonywanie przez Komisję powierzonych jej kompetencji [38].

81. Tymczasem prawdą jest, że zdaniem Trybunału pojęcie wykonywania, w rozumieniu art. 202 tiret trzecie WE obejmuje jednocześnie, opracowanie przepisów wykonawczych, jak i stosowanie przepisów do poszczególnych przypadków za pomocą aktów o zasięgu indywidualnym. Trybunał zauważył w tym względzie, że ponieważ traktat posługuje się terminem „wykonanie", nie zawężając jego znaczenia poprzez dodatkowe szczegóły, termin ten nie może być interpretowany jako wykluczający akty indywidualne [39].

82. Prawdą jest również, jak podkreśliła wnosząca odwołanie, że Trybunał orzekł, iż kryteria określone w art. 2 decyzji w sprawie komitologii nie mają charakteru wiążącego, mimo że odejście przez prawodawcę wspólnotowego od tych kryteriów przy wyborze procedury komitetu wymaga uzasadnienia [40].

83. Jednakże sam Trybunał stwierdził ponadto, że środki o zasięgu indywidualnym mogą być objęte jedynie art. 2 lit. a) decyzji w sprawie komitologii, który przewiduje odwołanie się do procedury zarządzania, podczas gdy środki o zasięgu ogólnym mogą wchodzić w zakres zastosowania obu części tego artykułu [lit. a) i b)] i w rezultacie być przyjmowane w zależności od przypadku, zgodnie z procedurą zarządzania lub procedurą regulacyjną [41].

38 — Wyżej wymieniony wyrok w sprawie LIFE, pkt 41.

39 — Wyroki: z dnia 24 października 1989 r. w sprawie 16/88 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. 3457, pkt 11, oraz z dnia 23 lutego 2006 r. w sprawie C-122/04 Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, Zb.Orz. str. I-2001, pkt 37.

40 — Wyżej wymienione wyroki: w sprawie LIFE, pkt 43–48 oraz 50–55 oraz w sprawie C-122/04 Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, pkt 32.

41 — Wyżej wymieniony wyrok w sprawie Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, pkt 38.

84. Stanowisko wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym art. 2 decyzji w sprawie komitologii nie ogranicza zastosowania procedury regulacyjnej wyłącznie do przypadku przyjęcia aktów o zasięgu ogólnym jest w rezultacie bezzasadne.

85. Wykładnia art. 247 kodeksu celnego zgodna z decyzją w sprawie komitologii wymaga zatem, aby wyrażenie „przepisy wykonawcze do [kodeksu celnego]" zawarte w tym artykule były rozumiane wyłącznie jako środki o zasięgu ogólnym.

86. Ponadto kolejne twierdzenie wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym sporne decyzje nie były aktami o zasięgu indywidualnym, wydaje się być oczywiście bezpodstawne. Jak zauważa Komisja, oczywiste jest, że rzeczone decyzje zostały wydane w odniesieniu do występowania, *w konkretnym przypadku dotyczącym wnoszącej odwołanie*, przesłanek umorzenia należności celnych, określonych w art. 239 kodeksu celnego i że nie znajdują one natomiast zastosowania do przypadków ujętych w sposób obiektywny w odniesieniu do kategorii osób określonych w sposób ogólny i abstrakcyjny [42]. Fakt przywołany przez wnoszącą odwołanie, że sporne decyzje mają wpływ na środki własne Wspólnot, jest wyraźnie pozbawiony znaczenia i nie nadaje tym decyzjom zasięgu ogólnego.

87. Sąd nie popełnił zatem błędu co do prawa, uznając, że „sporne decyzje stanowią decyzje indywidualne i nie mają w związku z tym jakiegokolwiek ogólnego zasięgu", oraz wykluczając na podstawie decyzji w sprawie komitologii, że mogły być one przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną ustanowioną w art. 5 tej decyzji.

88. Artykuły 247 i 247a kodeksu celnego, interpretowane w świetle decyzji w sprawie komitologii i zgodnie z tą decyzją, w żaden sposób nie potwierdzają twierdzenia wnoszącej odwołanie, że wykładnia art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego zgodna ze wskazanymi wyższymi rangą przepisami kodeksu celnego nakazywałaby, aby uznać grupę ekspertów, o której mowa w tym artykule, za komitet regulacyjny w rozumieniu art. 5 decyzji w sprawie komitologii.

89. Ponadto uważam, że należy również oddalić zarzuty, zgodnie z którymi Sąd pominąłby rozstrzygnięcie, po pierwsze, w przedmiocie szczegółowego charakteru prawnego

42 — W odniesieniu do pojęcia aktu o zasięgu ogólnym zob. m.in. wyrok z dnia 14 grudnia 1962 r. w sprawach połączonych 16/62 i 17/62 Confédération nationale des producteurs de fruits et legumes i in. przeciwko Radzie, Rec. str. 901, w szczególności str. 919, do którego odwołuje się zaskarżony wyrok w pkt 57.

grupy ekspertów, o której mowa w art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, a zatem podstawy prawnej jej ustanowienia, a po drugie, w kwestii funkcjonowania tej grupy poza jakąkolwiek linią budżetową.

90. W odniesieniu do pierwszej kwestii chciałbym zauważyć, podobnie jak Komisja, że wykluczywszy w uzasadniony sposób, iż rzeczona grupa ekspertów stanowi komitet regulacyjny w rozumieniu art. 5 decyzji w sprawie komitologii [43], i stwierdziwszy, że jest ona „na płaszczyźnie operacyjnej jednostką odrębną od Komitetu Kodeksu Celnego" [44], Sąd nie był zobowiązany do przedstawienia dodatkowych wyjaśnień co do charakteru prawnego tej grupy, skoro argumentacja wnoszącej odwołanie była oparta na założeniu, że grupa ta jest komitetem regulacyjnym. Ponadto z zaskarżonego wyroku w dostatecznie jasny sposób wynika [45], że podstawą prawną utworzenia, na mocy art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego omawianej grupy ekspertów, jest art. 239 w związku z art. 247 i 247a kodeksu celnego, z których wynika, że zdefiniowanie „trybów postępowania" dla potrzeb zwrotu lub umorzenia, o których mowa w art. 239, następuje z zastosowaniem procedury regulacyjnej, o której mowa w art. 5 decyzji w sprawie komitologii. Sąd nie zaniedbał również wspomnieć, że art. 907 rozporządzenia wykonawczego został rzeczywiście zatwierdzony zgodnie ze wskazaną procedurą [46], czego zresztą nie kwestionuje wnosząca odwołanie.

91. W odniesieniu do drugiej kwestii wystarczy zauważyć, podobnie jak czyni Komisja, że prawidłowość funkcjonowania grupy ekspertów z punktu widzenia księgowości nie ma najmniejszego wpływu na ważność spornych decyzji, ale może co najwyżej dotyczyć ważności decyzji w zakresie wydatków, które nie stanowią przedmiotu skargi o stwierdzenie nieważności wnoszącej odwołanie.

92. Chciałbym przejść w końcu do analizy zarzutów dotyczących braku zbadania co do istoty zarzutu niezgodności z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego.

93. Na wstępie pragnę zauważyć, że bezzasadność tego zarzutu wynika już wyraźnie z powyższych uwag, w których wykazałem, że ustanowienie grupy ekspertów nie było pozbawione podstawy prawnej i nie było sprzeczne z przepisami kodeksu celnego, na które powołała się wnosząca odwołanie.

43 — Zaskarżony wyrok, pkt 58.

44 — Ibidem, pkt 59.

45 — Ibidem, pkt 52.

46 — Ibidem.

94. Mam jednak pewne wątpliwości co do faktu, że Trybunał mógłby z tego powodu, dokonując zastąpienia uzasadnienia [47], powstrzymać się od orzeczenia w kwestii zarzutu opartego na pominięciu przez Sąd zbadania co do istoty zarzutu niezgodności z prawem. Zastąpienie uzasadnienia dokonane w wyroku kończącym postępowanie odwoławcze zakładałoby uprzednie stwierdzenie błędu co do prawa popełnionego przez Sąd.

95. Wyłącznie w tym kontekście proponuję przeprowadzić badanie wspomnianych zarzutów, co wymaga z mojej strony poczynienia następujących uwag:

96. Po pierwsze, kwestionując ocenę Sądu, zgodnie z którą zarzut niezgodności z prawem został podniesiony dopiero w replice, wnosząca odwołanie nie przedstawia żadnego argumentu mającego wykazać, że było inaczej. Ogranicza się ona bowiem do podkreślenia, że dyskusja w kwestii ważności art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego wynika z odmiennej od przyjętej przez nią samą wykładni tego przepisu, jaką przedstawiła Komisja w odpowiedzi na skargę, i że dyskusja ta nie miałaby miejsca, gdyby przyjęto wykładnię tego przepisu, jaką wnosząca odwołanie zawarła w skargach. Uwagi te potwierdzają zatem, na płaszczyźnie rzeczowej, że zarzut niezgodności z prawem został faktycznie podniesiony dopiero w replice. Chciałbym ponadto zauważyć, że niesłuszne jest samo twierdzenie wnoszącej odwołanie, iż przedstawiła ona własną wykładnię art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego w skargach. Na podstawie samej lektury skarg można stwierdzić, że przepis ten nie został nawet zacytowany [48].

97. Po drugie, uważam, że równie bezzasadna jest uwaga wnoszącej odwołanie, zgodnie z którą zarzut niezgodności z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego powinien być uznany za uzasadniony na podstawie okoliczności prawnej ujawnionej dopiero w toku postępowania, w rozumieniu art. 48 § 2 regulaminu Sądu. W tym względzie sądzę, że wykładnia art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, wynikająca z przedłożonej Sądowi odpowiedzi na skargę Komisji, nie może stanowić okoliczności prawnej ujawnionej w toku postępowania, w rozumieniu

47 — Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, jeżeli z motywów wyroku Sądu wynika naruszenie prawa wspólnotowego, ale jego sentencja wydaje się być uzasadniona na innych podstawach prawnych, odwołanie wniesione od tego wyroku powinno być oddalone, zob. m.in. wyroki: z dnia 9 czerwca 1992 r. w sprawie C-30/91 P Lestelle przeciwko Komisji, Rec. str. I-3755, pkt 28; z dnia 15 grudnia 1994 r. w sprawie C-320/92 P Finsider przeciwko Komisji, Rec. str. I-5697, pkt 37 oraz z dnia 13 lipca 2000 r. w sprawie C-210/98 P Salzgitter przeciwko Komisji, Rec. str. I-5843, pkt 58.

48 — Wnosząca odwołanie w swoim odwołaniu nie podnosi natomiast kwestii, czy zarzut niezgodności z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego mógłby przedstawiać się jedynie jako dopuszczalne „rozszerzenie" „zarzutu podniesionego wcześniej […] w skardze wszczynającej postępowanie" w rozumieniu wyroków: z dnia 30 września 1982 r. w sprawie 108/81 Amylum przeciwko Radzie, Rec. str. 3107, pkt 25 oraz z dnia 19 maja 1983 r. w sprawie 306/81 Verros przeciwko Parlamentowi, Rec. str. 1755, pkt 9. Nie zwrócono się zatem do Trybunału o rozstrzygnięcie tej kwestii.

wskazanego art. 48 § 2, gdyż nie spowodowała ona zmiany istniejącej sytuacji prawnej w dniu wniesienia skarg o stwierdzenie nieważności [49], w przeciwieństwie do sytuacji, w której np. nastąpiłaby zmiana, uchylenie lub stwierdzenie nieważności aktu mającego znaczenie dla potrzeb rozstrzygnięcia sprawy.

98. Po trzecie, uważam, że Sąd popełnił natomiast błąd co do prawa, uznając, że niezgodność z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego podnoszona przez wnoszącą odwołanie nie stanowi bezwzględnej podstawy zaskarżenia.

99. W tym względzie zgadzam się z wnoszącą odwołanie, że wyrok w sprawie Société des fonderies de Pont-à-Mousson przeciwko Wysokiej Władzy [50], do którego odwołuje się Sąd, nie potwierdza w żaden sposób wniosku przyjętego przez Sąd w tej kwestii.

100. We fragmencie tego wyroku, do którego odwołuje się Sąd, Trybunał zauważył, że skarżąca spółka mogła podważyć, w oparciu o podniesiony przez nią zarzut drugi decyzję przyjętą względem niej przez Wysoką Władzę, jedynie gdyby podniosła ona zarzut niezgodności z prawem danego aktu o zasięgu ogólnym, którego zastosowaniem była rzeczona decyzja. Zarzucany brak byłby zatem związany co najwyżej z tym aktem, ale nie z zaskarżoną indywidualną decyzją. Trybunał uznał, że chociaż „skarżąca nie podniosła wyraźnie zarzutu niezgodności z prawem i że trudno byłoby uznać, że zarzut ten został sformułowany w sposób dorozumiany", jednak niewłaściwe byłoby „pozostawienie wątpliwości co do prawidłowości [aktu o zasięgu ogólnym] w zakresie, w jakim kwestia ta była związana z rozważanym sporem" oraz stwierdził, że „z tego powodu" konieczne było „w każdym razie zbadanie zasadności zarzutu drugiego". Nie rozumiem zatem, w jaki sposób Sąd mógł odnaleźć w tym wyroku argumenty na potwierdzenie, że niezgodność z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego nie stanowi bezwzględnej podstawy zaskarżenia. Chciałbym ponadto dodać, celem wykazania nieodpowiedniego charakteru przywołanego przez Sąd precedensu, że w sprawie, która doprowadziła do wydania wspomnianego wyroku, wątpliwości co do ważności aktu o zasięgu ogólnym nie występowały w kontekście kompetencji instytucji, która akt wydała, lecz w zupełnie innym kontekście, mającym związek z legalnością tego aktu.

101. Co więcej, uwaga, zgodnie z którą wyrok w sprawie Laboratoires Servier przeciwko Komisji [51], przywołany przez wnoszącą odwołanie w postępowaniu w pierwszej instancji, odnosi się do braku kompetencji

49 — Zobacz wyrok z dnia 1 kwietnia 1982 r. w sprawie 11/81 Duerbeck przeciwko Komisji, Rec. str. 1251, pkt 17.

50 — Wyżej wymieniony.

51 — Wyrok Sądu z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie T-147/00, Rec. str. II-85, pkt 45.

instytucji, która przyjęła zaskarżony akt, a nie do braku kompetencji instytucji przyjmującej akt, na podstawie którego wydano zaskarżony akt [52], nie stanowi ważnego uzasadnienia dla odmowy uznania, że ewentualna niezgodność z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, z punktu widzenia braku kompetencji Komisji, stanowiłaby bezwzględną podstawę zaskarżenia.

102. Jeśli chodzi o kryteria pozwalające ustalić, czy zarzut stanowi bezwzględną podstawę zaskarżenia, uważam, że należy odwołać się do kryteriów określonych przez rzecznika generalnego F.G. Jacobsa w pkt 141 i 142 opinii w sprawie Salzgitter przeciwko Komisji [53]. Należy zatem wziąć pod uwagę:

— „czy naruszona norma służy podstawowemu celowi wspólnotowego porządku prawnego i czy odgrywa znaczącą rolę w osiągnięciu tego celu" oraz

— „czy naruszona norma została ustanowiona w interesie osób trzecich lub interesie ogółu a nie jedynie w interesie osób, których bezpośrednio dotyczy" [54].

103. Jak słusznie zauważył Sąd w zaskarżonym wyroku [55], brak kompetencji instytucji przyjmującej zaskarżony akt powinien być, zgodnie z orzecznictwem, podniesiony z urzędu przez sąd wspólnotowy [56]. Stanowi on bezwzględną podstawę zaskarżenia [57]. Taki brak spełnia, jak sądzę, *co do zasady* oba wskazane kryteria: normy kompetencyjne służą zapewnieniu podstawowego celu — lub co najmniej podstawowej wartości — wspólnotowego porządku prawnego, jakim jest równowaga instytucjonalna, i są co do zasady ustanowione w interesie ogólnym. Powiedziałem, *co do zasady*, gdyż najbardziej prawidłową metodą jest ocena w poszczególnym przypadku — czyli poprzez odniesienie do szczególnej normy kompetencyjnej,

52 — Zaskarżony wyrok, pkt 52.

53 — Wyżej wymieniony.

54 — Nie uważam natomiast, że przesłanka oczywistego naruszenia prawa wspólnotowego, opisana w pkt 143 cytowanej opinii rzecznika generalnego F.G. Jacobsa ma związek we właściwym tego słowa znaczeniu z uznaniem zarzutu za bezwzględną podstawę zaskarżenia. Moim zdaniem chodzi raczej o przesłankę występowania obowiązku po stronie sądu do podniesienia z urzędu zarzutu będącego bezwzględną podstawą zaskarżenia. Zobacz podobnie B. Vesterdorf, „Le relevé d'office par le juge communautaire" w: *Une Communauté de droit: Festschrift für G.C. Rodriguez Iglesias*, Nomos 2003, str. 551, w szczególności str. 560 i 561.

55 — Zaskarżony wyrok, pkt 52.

56 — Zobacz podobnie wyrok z dnia 10 maja 1960 r. w sprawie 19/58 Niemcy przeciwko Wysokiej Władzy, Rec. str. 457, w szczególności str. 473 i 474, ww. wyroki: w sprawie Amylum przeciwko Radzie, pkt 28 oraz sprawie Salzgitter przeciwko Komisji, pkt 56 i 57; wyroki Sądu: z dnia 27 lutego 1992 r. w sprawach połączonych T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 i T-104/89 BASF i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-315, pkt 31, z dnia 24 września 1996 r. w sprawie T-182/94 Marx Esser i Del Amo Martinez przeciwko Parlamentowi, RecFP str. II-1197, pkt 44, ww. wyrok w sprawie Laboratoires Servire przeciwko Komisji, pkt 45 oraz wyrok z dnia 21 września 2005 r. w sprawie T-315/01 Kadi przeciwko Radzie i Komisji, Zb.Orz. str. II-3649, pkt 61.

57 — Podobnie jednoznacznie opinia rzecznika generalnego M. Lagrange'a w sprawie 66/63 Niderlandy przeciwko Wysokiej Władzy (wyrok z dnia 15 lipca 1964 r., Rec. str. 1047, w szczególności str. 1086) oraz ww. w poprzednim przypisie wyroki Sądu.

która miałaby być naruszona — czy zostały spełnione wskazane kryteria łącznie z tym odnoszącym się do znaczącej roli normy w osiąganiu danego podstawowego celu lub danej podstawowej wartości [58].

104. Nie uważam, aby rozróżnienie dokonane w zaskarżonym wyroku między kompetencją instytucji, która przyjęła zaskarżony akt, i kompetencją instytucji przyjmującej akt, którego zaskarżony akt stanowi wykonanie, miało znaczenie dla potrzeb uznania zarzutu opartego na naruszeniu norm kompetencyjnych za bezwzględną podstawę zaskarżenia.

105. W niniejszym przypadku należy natomiast rozstrzygnąć, czy przepisy kodeksu celnego, które zdaniem wnoszącej odwołanie naruszyła Komisja, ustanawiając w art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego procedurę odrębną od procedury przewidzianej w tych przepisach — która to procedura umożliwia jej samodzielne podjęcie decyzji, w przypadku takim jak w niniejszej sprawie, w przedmiocie umorzenia należności celnych na podstawie art. 239 kodeksu celnego i art. 905 rozporządzenia wykonawczego — spełniają kryteria, wymienione powyżej w pkt 102.

106. Chciałbym zauważyć w tym względzie, że art. 239, 247 i 247a kodeksu celnego powinny być brane pod uwagę jako przepisy ustanawiające normy wykonywania kompetencji w przedmiocie wykonywania przepisów materialnych dotyczących zwrotu i umorzenia należności celnych ustanowionych przez Radę w art. 239 kodeksu celnego. Jako takie mają one zasadnicze znaczenie w zapewnieniu równowagi instytucjonalnej (między instytucjami wspólnotowymi oraz między tymi instytucjami i państwami członkowskimi), czyli podstawowej wartości wspólnotowego porządku prawnego i są z pewnością ustanowione w interesie ogólnym, a nie tylko w interesie osób, których bezpośrednio dotyczą.

107. Kwestia niezgodności z prawem art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, podniesiona z opóźnieniem przez wnoszącą odwołanie w pierwszej instancji, stanowi moim zdaniem, wbrew stanowisku Sądu wyrażonemu w zaskarżonym wyroku i opinii Komisji przedstawionej w niniejszym postępowaniu, bezwzględną podstawę zaskarżenia.

108. Nie oznacza to jednak, że Sąd był zobowiązany zbadać z urzędu ten zarzut. Uważam bowiem, że taki obowiązek istnieje tylko w pewnych okolicznościach. W szczególności obowiązek podniesienia z urzędu zarzutu stanowiącego bezwzględną podstawę zaskarżenia może istnieć wyłącznie w zależności od

58 — Trybunał wykluczył na przykład, w sprawie pomiędzy urzędnikiem Komisji i instytucją, do której przynależał, że kompetencja kierownika działu w zakresie podejmowania decyzji administracyjnych należy do kwestii, które Trybunał może badać z urzędu (wyrok Trybunału z dnia 14 grudnia 1988 r. w sprawie 280/87 Hecq przeciwko Komisji, Rec. str. 6433, pkt 12).

dokumentów zawartych w aktach sprawy [59]. Oczywisty charakter danego naruszenia, innymi słowy możliwość łatwego określenia i kwalifikowania go jako takiego przez sąd wspólnotowy [60], mogłaby stanowić dodatkową przesłankę obowiązku podniesienia przez sąd wspólnotowy zarzutu stanowiącego bezwzględną podstawę zaskarżenia. Określając okoliczności, w których powstaje obowiązek podniesienia z urzędu zarzutu stanowiącego bezwzględną podstawę zaskarżenia, związanego nie z zaskarżonym aktem, lecz aktem, na podstawie którego został przyjęty zaskarżony akt, można również postawić pytanie, czy konieczne jest, aby instytucja przyjmująca te akty była tą samą instytucją, a więc żeby instytucja, która przyjęła „wcześniejszy" akt, była już stroną postępowania w charakterze pozwanej.

109. Nie jest jednak konieczne badanie występowania w niniejszej sprawie obowiązku Sądu podniesienia z urzędu bezwzględnej podstawy zaskarżenia, jaką jest ewentualna niezgodność z prawem, z punktu widzenia braku kompetencji, art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego. Jeśli Trybunał miałby orzec, zgodnie z moją sugestią, że Sąd popełnił błąd co do prawa, wykluczając, że rzeczona kwestia stanowi bezwzględną podstawę zaskarżenia, Trybunał mógłby ograniczyć się jedynie, poprzez zastąpienie uzasadnienia, do stwierdzenia bezzasadności tej kwestii. Taka bezzasadność wynika, jak zauważyłem powyżej, z poprawnej wykładni odpowiednich przepisów kodeksu celnego, jakiej należy w każdym razie dokonać w ramach analizy pozostałych zarzutów wnoszącej odwołanie, łącznie z zarzutem obecnie badanym, w zakresie dwóch pierwszych części niniejszego zarzutu odwołania.

110. Uważam zatem, że po dokonaniu zastąpienia uzasadnienia w badanej kwestii zaskarżony wyrok nie zasługuje na uchylenie na podstawie dwóch pierwszych części niniejszego zarzutu odwołania.

W przedmiocie błędu, jaki miałby popełnić Sąd, oddalając zarzut oparty na naruszeniu art. 4 ust. 1 regulaminu KKC

111. W części trzeciej niniejszego zarzutu odwołania wnosząca odwołanie uznaje, że Sąd popełnił błąd co do prawa, gdy stwierdziwszy, iż członkowie grupy ekspertów dysponowali trzynastoma dniami kalendarzowymi na zapoznanie się z jej odpowiedzią na pisma Komisji, wykluczył, że wnosząca odwołanie może skutecznie powołać się na naruszenie art. 4 ust. 1 regulaminu KKC. Wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że podkreślając, iż celem rzeczonego

59 — Zobacz wyroki: z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-49/92 P Komisja przeciwko Anic Partecipazioni, Rec. str. I-4125, pkt 212, oraz w sprawie C-199/92 P Hals przeciwko Komisji, Rec. str. I-4287, pkt 134.

60 — Opinia rzecznika generalnego F.G. Jacobsa w ww. sprawie Salzgitter przeciwko Komisji, pkt 143.

przepisu nie jest zapewnienie ochrony jednostkom, pominął wnioski wynikające z wyroku Trybunału w sprawie Komisja przeciwko BASF i in. [61], z którego wynikało, że zasady proceduralne zawarte w regulaminie stanowią istotne wymogi proceduralne, których niezachowanie może zostać podniesione przez jednostki bezpośrednio zainteresowane decyzją.

112. Ze swej strony chciałbym przede wszystkim zauważyć, że stwierdzając w pkt 77 zaskarżonego wyroku, iż „członkowie grupy ekspertów dysponowali trzynastoma dniami kalendarzowymi (od 6 do 18 listopada 2002 r.) na zapoznanie się z odpowiedzią skarżącej", Sąd nie określił, czy rozumie przez to, że terminy, o których mowa w art. 4 ust. 1 regulaminu KKC, zostały w każdym razie dochowane. Nie rozumiem również, w jaki sposób twierdzenie to może zgadzać się z datą, w której zgodnie z zaskarżonym wyrokiem miało miejsce posiedzenie grupy ekspertów, czyli dniem 12 listopada 2002 r. [62].

113. Jednakże nie jest konieczne badanie, czy terminy określone w cytowanym przepisie zostały w niniejszym przypadku zachowane, ani ustalenie, jaka była ewentualnie ocena Sądu w tym względzie, skoro dla wykluczenia naruszenia art. 4 ust. 1 rzeczonego regulaminu Sąd oparł się na niemożności powołania się przez jednostki na ten przepis.

114. Zgadzam się z Komisją, że takie rozstrzygnięcie jest prawidłowe z prawnego punktu widzenia. Celem podważenia go wnosząca odwołanie powołuje się na ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko BASF i in., z którego jednak nie wynika, że jakiekolwiek naruszenie wymogu proceduralnego ustanowionego w regulaminie instytucji lub komitetu może spowodować niezgodność z prawem przyjętej decyzji, na którą jednostki mogą powołać się przed sądem. W wyroku tym Trybunał stwierdził, że uwierzytelnienie aktów, o którym mowa w art. 12 akapit pierwszy regulaminu Komisji, jest istotnym wymogiem proceduralnym, którego naruszenie może uzasadnić skargę o stwierdzenie nieważności wniesioną przez jednostki w *zakresie, w jakim ma ono na celu zapewnienie pewności prawa*, poprzez ujęcie w językach autentycznych tekstu przyjętego przez kolegium, umożliwiając w ten sposób, w razie zakwestionowania, całkowitą zgodność tekstów doręczonych lub opublikowanych [63].

115. To zatem w kontekście charakteru i celu naruszonego wymogu proceduralnego Trybunał zbadał w omawianym wyroku, czy rzeczony wymóg był istotny w rozumieniu art. 230 WE i czy jednostki mogą powoływać

61 — Wyrok z dnia 15 czerwca 1994 r. w sprawie C-137/92 P, Rec. str. I-2555.

62 — Zaskarżony wyrok, pkt 27, 37, 44 i 98.

63 — Wyżej wymieniony wyrok w sprawie Komisja przeciwko BASF i in., pkt 75 i 76.

się na jego naruszenie w ramach skargi o stwierdzenie nieważności.

116. W zaskarżonym wyroku Sąd zauważył, że art. 4 ust. 1 regulaminu KKC ma na celu zapewnienie wewnętrznego funkcjonowania rzeczonego komitetu w pełnym poszanowaniu uprawnień jego członków i że jego celem nie jest zapewnienie jednostkom ochrony. Wnosząca odwołanie, oprócz ogólnego potwierdzenia „szczególnej wagi" poszanowania zasad dotyczących konsultacji komitetu lub nieuzasadnionego przypuszczenia, że wszystkie zasady proceduralne stanowią istotny wymóg proceduralny, nie podnosi w odwołaniu żadnego argumentu mającego podważyć ten wniosek. Wniosek Sądu jest zgodny zresztą z zasadą, którą *należy uznać za regułę* i która znajduje bez wątpienia zastosowanie per analogiam do komitetu takiego jak Komitet Kodeksu Celnego, wyrażoną przez Trybunał w wyroku w sprawie Nakajima przeciwko Radzie [64], zgodnie z którą „regulamin instytucji wspólnotowej ma na celu zorganizowanie wewnętrznego działania służb w interesie dobrej administracji", „ustanowione zasady […] mają przede wszystkim za zadanie zapewnienie sprawnego przebiegu dyskusji przy pełnym poszanowaniu uprawnień każdego członka instytucji" i „nie mają zapewniać ochrony jednostek".

64 — Wyrok z dnia 7 maja 1991 r. w sprawie C-69/89, Rec. str. I-2069, pkt 49 i 50, do którego Sąd odwołuje się wyraźnie w pkt 79 zaskarżonego wyroku.

117. Terminy określone w art. 4 ust. 1 regulaminu KKC mają bez wątpienia na celu zagwarantowanie członkom komitetu wystarczającego czasu na zbadanie sprawy, które zostały im przedłożone. Uważam, że wyłącznie do państw członkowskich reprezentowanych w komitecie należy ocena, czy krótszy termin niż ten wyznaczony w cytowanym przepisie pozwolił jednak ich przedstawicielom w komitecie na dokonanie dogłębnej oceny sprawy, o której rozstrzygnięcie zwrócono się do nich.

118. Uważam zatem, że Sąd słusznie wykluczył, że wnosząca odwołanie mogła powołać się na naruszenie wskazanego przepisu.

119. Również część trzecia niniejszego zarzutu powinna zostać moim zdaniem oddalona.

W przedmiocie wskazywanego błędnego zastosowania art. 239 kodeksu celnego

120. Wnosząca odwołanie twierdzi, że Sąd popełnił błąd co do prawa, uznając, że przesłanka braku oczywistego zaniedbania, o której mowa w art. 239 kodeksu celnego, nie została w niniejszym przypadku spełniona.

121. W części pierwszej swojego zarzutu wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że dokonał niewłaściwej wykładni art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94 i że w konsekwencji stwierdził, że artykuł ten nie nastręcza szczególnych trudności interpretacyjnych.

122. Wnosząca odwołanie twierdzi w istocie, że wbrew stanowisku Sądu i jak wynika z motywu 39 rzeczonego rozporządzenia [65], omawiany przepis nie nakazuje zastosowania stałego cła w każdym przypadku pośredniego fakturowania z uwagi na zagrożenie obejścia środków antydumpingowych, jakie ono zawiera, ale wyłącznie w przypadkach, gdy takie obejście jest potwierdzone.

123. Błędna wykładnia art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94 dokonana przez Sąd wskazywałaby ponadto, że wbrew temu, co stwierdził Sąd w zaskarżonym wyroku, rzeczony przepis wywołuje trudności interpretacyjne.

124. Tak jak Komisja uważam, że nie można uznać tych argumentów.

125. Należy przede wszystkim zauważyć, że wskazywany błąd w wykładni art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94, ze względów przedstawionych powyżej w pkt 45–50, nie może być wzięty pod uwagę jako samodzielny zarzut, ale wyłącznie jako argument na poparcie zarzutu skierowanego przeciwko ocenie Sądu w odniesieniu do stopnia złożoności przepisu. Zgodnie z orzecznictwem chodzi o jeden z elementów, które należy wziąć pod uwagę przy badaniu przesłanki braku oczywistego zaniedbania w rozumieniu art. 239 kodeksu celnego [66].

126. Tymczasem moim zdaniem zarzut ten jest niedopuszczalny, gdyż ocena złożonego charakteru przepisu powinna być analizowana na równi z oceną stanu faktycz-

65 — Motyw ten przewiduje w szczególności, że „[…] uznaje się za wskazane wprowadzenie zmiennego cła w takiej wysokości, która umożliwi przemysłowi wspólnotowemu podniesienie cen do opłacalnego poziomu; to zmienne cło jest stosowane do przywozu fakturowanego bezpośrednio przez bułgarskich lub polskich producentów bądź podmioty, które wywoziły omawiany produkt w okresie dochodzenia". Jak też „[n]a tej samej podstawie dla pozostałego przywozu zostaje wprowadzone stałe cło, w celu udaremnienia obchodzenia środków antydumpingowych".

66 — Wyroki: z dnia 11 listopada 1999 r. w sprawie C-48/98 Söhl & Söhlke, Rec. str. I-7877, pkt 56 oraz z dnia 13 marca 2003 r. w sprawie C-156/00 Niderlandy przeciwko Komisji, Rec. str. I-2527, pkt 92–95.

nego, która nie podlega kontroli Trybunału w odwołaniu od wyroku Sądu [67].

127. Chciałbym dodać, że rzeczony zarzut jest w każdym razie bezzasadny. Oparty jest on wyłącznie na krytyce wykładni art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94 dokonanej przez Sąd, którą uważam za całkowicie prawidłową. Jeśli przeanalizuje się ten przepis, stanie się całkowicie jasne, uwzględniając nawet motyw 39 przywołany przez wnoszącą odwołanie, że zastosowanie stałego cła ustanowionego w nim zakłada występowanie przypadku pośredniego fakturowania, ale nie zakłada wykazania, że takie fakturowanie ma na celu lub prowadzi do obejścia zmiennego cła ustanowionego w akapicie poprzedzającym. Wnosząca odwołanie nie wykazuje zatem w żaden sposób, że wbrew temu, co orzeczono w zaskarżonym wyroku, art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94 wywołuje trudności interpretacyjne.

128. W części drugiej niniejszego zarzutu wnosząca odwołanie, po pierwsze, twierdzi, że stanowisko Sądu, zgodnie z którym wnosząca odwołanie nie może uwolnić się od własnej odpowiedzialności, powołując się na rzeczywisty bądź nierzeczywisty błąd swoich agentów celnych jest sprzeczne z orzecznictwem wspólnotowym, które uznało odpowiedzialność zawodową agentów celnych, a po drugie, kwestionuje potwierdzenie przez Sąd oceny dokonanej przez Komisję, że wnosząca odwołanie miała dostateczne doświadczenie zawodowe.

129. Znaczenie błędu agentów celnych, w kontekście oceny braku oczywistego zaniedbania w rozumieniu art. 239 kodeksu celnego, jest kwestią prawną, która może jako taka zostać podniesiona w odwołaniu.

130. W związku z tym chciałbym zauważyć, że wnosząca odwołanie ogranicza się jednak do stwierdzenia, że w dwóch orzeczeniach sądowych — wyroku Trybunału w sprawach połączonych Van Gend & Loss przeciwko Komisji [68] oraz wyroku Sądu w sprawie Mehibas Dordtselaan przeciwko Komisji [69] — potwierdzone zostało, że „agent celny z uwagi na charakter swych funkcji ponosi

67 — W opinii przedstawionej przez mnie w dniu 11 stycznia 2007 r. w sprawie C-282/05 P Holcim (Deutschland) przeciwko Komisji (Zb.Orz. str. I-2941, pkt 65) przedstawiłem podobne twierdzenie w odniesieniu do oceny trudności w zastosowaniu lub w wykładni tekstów prawnych istotnych przy ustalaniu, dla potrzeb stwierdzania odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty na podstawie art. 288 akapit drugi WE, czy naruszenie prawa wspólnotowego dokonane przez instytucję jest wystarczająco istotne.Chciałbym jednak zauważyć, że Trybunał przyjął odmienne podejście w wyroku z dnia 3 marca 2005 r. w sprawie C-499/03 P Biegi i Commonfood przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-1751, w szczególności pkt 42–44 i 49–55), jeśli chodzi o ocenę złożonego charakteru przepisów celnych przy sprawdzaniu — dla potrzeb zastosowania art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego — możliwości wykrycia przez dłużnika będącego w dobrej wierze błędu popełnionego przez właściwe organy celne.

68 — Wyrok z dnia 13 listopada 1984 r. w sprawach połączonych 98/83 i 230/83, Rec. str. 3763, pkt 16.

69 — Wyrok z dnia 18 stycznia 2000 r. w sprawie T-290/97, Rec. str. II-15, pkt 83.

odpowiedzialność zarówno za zapłatę należności celnych przywozowych, jak i prawidłowość dokumentów przedstawianych organom celnym".

131. Tymczasem znaczenie tego orzecznictwa wydaje mi się wątpliwe, skoro w niniejszym przypadku francuskie organy cele zwróciły się o zapłatę omawianych należności do wnoszącej odwołanie, a nie do agenta celnego. Chciałbym zauważyć w tym względzie, że z przedstawienia stanu faktycznego zawartego w zaskarżonym wyroku wynika, iż agenci celni wnoszącej odwołanie dokonali odprawy celnej *nie we własnym imieniu, lecz w imieniu spółki Agro Baltic i w imieniu wnoszącej odwołanie* [70]. Z pkt 5 wyroku w sprawach połączonych Van Gend & Loss przeciwko Komisji wynika natomiast, że agent celny, będący stroną skarżącą w sprawie, która doprowadziła do wydania tego wyroku, zgłosił towary do swobodnego obrotu *we własnym imieniu* i na rzecz innej osoby [71] i że z tego powodu Komisja uznała, że rzeczony agent przyjął na siebie obowiązek zapłaty należności celnych przywozowych obejmujących ewentualnie towary [72].

132. W każdym razie, zakładając nawet, że odpowiedzialność agenta celnego w przedmiocie zapłaty należności celnych przywozowych i prawidłowości dokumentów przedstawionych organom celnym powstaje także, w przypadku gdy dokonuje on zgłoszeń celnych nie we własnym imieniu, lecz w imieniu importera, nie prowadzi to koniecznie do zwolnienia importera z tej odpowiedzialności. To zresztą odpowiedzialność wnoszącej odwołanie została wskazana przez francuskie organy celne. Wnosząca odwołanie w niniejszej sprawie nie twierdziła zresztą ani też w żaden sposób nie dała do zrozumienia, że francuskie organy celne powinny domagać się zapłaty stałego cła antydumpingowego od agenta celnego. Taki argument powinien być zresztą podniesiony co najwyżej w ramach sprawy toczącej się przed sądem krajowym w odniesieniu do decyzji rzeczonych organów w przedmiocie nałożenia takiego cła na wnoszącą odwołanie.

133. Ponieważ wnosząca odwołanie, oprócz lapidarnego odesłania do orzecznictwa przywołanego powyżej w pkt 130, nie przedstawiła żadnego innego argumentu w celu zakwestionowania stanowiska Sądu, zgodnie z którym nie mogła ona uwolnić się od własnej odpowiedzialności, powołując się na rzeczywisty bądź nierzeczywisty błąd swoich agentów celnych, zaskarżony wyrok nie może być uchylony w odniesieniu do tej kwestii.

134. Dla potwierdzenia tej tezy użyteczne wydaje mi się zaznaczenie, chociaż nie dokonano tego w zaskarżonym wyroku, że art. 905 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia

70 — Chodzi zatem o przypadek bezpośredniego przedstawicielstwa w rozumieniu art. 5 ust. 2 kodeksu celnego.

71 — Chodziło zatem o przypadek przedstawicielstwa pośredniego w rozumieniu art. 5 ust. 2 kodeksu celnego.

72 — Z ww. wyroku w sprawie Mehibas Dordtselaan przeciwko Komisji nie wynika natomiast, czy agent celny w sprawie prowadzącej do wydania tego wyroku dokonał zgłoszenia celnego we własnym imieniu i na rzecz importera, czy w imieniu i na rzecz importera. Niemniej jednak niderlandzkie organy celne zwróciły się do agenta celnego a nie do importera o zapłatę dodatkowych rolniczych opłat wyrównawczych, o których zwrot wnosił sam agent na podstawie art. 13 rozporządzenia nr 1430/79.

wykonawczego stanowi, że „pojęcie »osoba zainteresowana«", czyli osoba, w odniesieniu do której zgodnie z art. 239 kodeksu celnego i art. 905 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, należy ocenić, czy miały miejsce oszustwo lub oczywiste zaniedbanie, „należy rozumieć tak samo jak w przypadku art. 899" tego rozporządzenia. Artykuł ten stanowi w tym względzie, że „»zainteresowana osoba« oznacza osobę lub osoby określone w art. 878 ust. 1 [czyli osobę, która uiściła należności celne lub która jest zobowiązana do ich uiszczenia, bądź osoby, które przejęły jej prawa i obowiązki] lub ich przedstawicieli oraz każdą osobę biorącą udział w dopełnianiu formalności celnych w odniesieniu do danych towarów lub osobę, która udzieliła instrukcji koniecznych w celu dopełnienia tych formalności". Otóż grupa tych podmiotów obejmuje z pewnością również agentów celnych, którzy w niniejszym przypadku dopełnili formalności celnych na rzecz wnoszącej odwołanie. Zakładając zatem, jak twierdzi wnosząca odwołanie, że nałożenie cła można uznać za wynik błędów popełnionych przez agentów celnych przy dokonywaniu rzeczonych formalności, oczywiste zaniedbanie tych agentów powoduje mimo wszystko wykluczenie prawa do umorzenia po stronie wnoszącej odwołanie.

135. W odniesieniu do koniecznego doświadczenia zawodowego wnosząca odwołanie podkreśla, że jest bez wątpienia podmiotem gospodarczym, wyspecjalizowanym w operacjach przywozu i wywozu roztworów azotowych, ale w żadnym razie nie jest ona specjalistą w procedurze odpraw celnych tych towarów we Francji.

136. Zarzut ten jest również dopuszczalny w ramach odwołania, gdyż podnosi w istocie kwestię prawną dotyczącą zakresu działalności, względem którego należy ocenić poziom doświadczenia zawodowego podmiotu gospodarczego, który wnosi o umorzenie należności celnych na podstawie art. 239 kodeksu celnego.

137. Wydaje mi się oczywiste, że rzeczony zakres działalności nie może obejmować samej odprawy celnej. W przeciwnym razie przesłanka dotycząca doświadczenia zawodowego podmiotu gospodarczego, wymagana między innymi przy ocenie występowania oczywistego zaniedbania w rozumieniu art. 239 kodeksu [73], byłaby automatycznie spełniona przez każdego importera, który nie byłby agentem celnym.

138. Sąd słusznie orzekł zatem, zgodnie zresztą z wnioskami wynikającymi z wyroku

73 — Zobacz ww. w przypisie 66 orzecznictwo.

Trybunału w sprawie Söhl & Sölke [74], że należy zbadać, czy chodzi o podmiot gospodarczy, którego działalność polega zasadniczo na przywozie i wywozie, jak też czy zdobył on już pewne doświadczenie w przeprowadzaniu tego typu operacji.

139. Również rozważany obecnie zarzut uważam zatem za bezzasadny.

140. W części trzeciej niniejszego zarzutu odwołania wnosząca odwołanie kwestionuje stanowisko Sądu, który uznał, że jej zachowanie przy dokonywaniu omawianych operacji nie było dostatecznie staranne.

141. Sąd oparł to twierdzenie na ogólnej ocenie zachowania wnoszącej odwołanie, podnosząc w szczególności, po pierwsze, że wnosząca odwołanie, mimo że wskazywała na brak doświadczenia w działaniach związanych z odprawą celną omawianych towarów oraz trudności związane z zastosowaniem rozporządzenia nr 3319/94, nie tylko nie zwróciła się do swoich agentów celnych o jakąkolwiek radę, ale co więcej przekazała im bardzo szczegółowe polecenia, a po drugie, że popełniła ona błędy przy wystawianiu faktur [75].

142. W odniesieniu do pierwszego aspektu wnosząca odwołanie twierdzi, że wbrew ustaleniom Sądu starała się w rzeczywistości uzyskać wyjaśnienia co do dokładnego zastosowania przepisów wskazanego rozporządzenia.

143. Jednakże argumenty przedstawione przez wnoszącą odwołanie w tej kwestii nie wskazują na zniekształcenia przez Sąd okoliczności faktycznych lub związanych z tym dowodów. Wnosząca odwołanie ogranicza się bowiem jedynie do zaznaczenia, że w piśmie z dnia 7 marca 2000 r. zwróciła się ona do francuskich organów celnych o wyjaśnienia, czy sposób, w jaki zamierzała ona dokonać operacji odpraw celnych, podobnych do tych przeprowadzonych w 1997 r. stwarza sytuację bezpośredniego czy pośredniego fakturowania w rozumieniu art. 1 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 3319/94.

144. Tymczasem sama wnosząca odwołanie przypomniała w ten sposób, że operacje będące u podstaw niniejszego postępowania zostały dokonane w 1997 r. Zwrócenie się przez wnoszącą odwołanie do francuskich organów celnych o wyjaśnienia nastąpiło zatem długo po dokonaniu tych operacji, a nawet po sporządzeniu protokołów

74 — Wyżej wymieniony, pkt 57.

75 — Zaskarżony wyrok, pkt 143, 144.

stwierdzających należne cła [76] oraz po wysłaniu przez wnoszącą odwołanie wniosków o umorzenie [77].

145. Podnoszony przez wnoszącą odwołanie fakt jest zatem w oczywisty sposób pozbawiony znaczenia dla sprawdzenia jej należytej staranności przy dokonywaniu operacji będących przedmiotem niniejszego postępowania.

146. W odniesieniu do błędów w fakturowaniu wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że dał do zrozumienia, przywołując w ogólny sposób te błędy, że były one liczne, co nie jest zgodne ze stanem rzeczy. Dodaje ona w tym względzie, że chodzi jedynie o dwa błędy w odniesieniu do ogółu czterech odpraw celnych zawierających każda trzy odrębne transakcje oraz że błędy te dotyczyły wyłącznie dokumentacji będącej przedmiotem sprawy T-134/03.

147. Chciałbym zauważyć w tym względzie, że Sąd nigdzie nie wskazał ani nie dał do zrozumienia, że wykryte błędy popełnione przy fakturowaniu były liczne. Sąd stwierdził wyłącznie w pkt 144 zaskarżonego wyroku, że „błędy w wystawianiu faktur również przemawia[ły] za brakiem należytej staranności ze strony skarżącej".

148. Wnosząca odwołanie nie wykazała zatem, że Sąd zniekształcił w tej kwestii okoliczności faktyczne lub związane z tym dowody. Jeśli chodzi o znaczenie, jakie Sąd mógł przypisać omawianym błędom w fakturowaniu, których występowanie przyznaje sama wnosząca odwołanie również w ramach odwołania, chciałbym zauważyć, że obejmuje ono ocenę okoliczności faktycznych dokonaną przez Sąd, która nie podlega kontroli Trybunału w odwołaniu.

149. Uwagi przedstawione powyżej skłaniają mnie do uznania, że wnosząca odwołanie nie wykazała braków mogących prowadzić do podważenia ustalenia Sądu, zgodnie z którym Komisja nie popełniła żadnego oczywistego błędu w ocenie, stwierdzając w spornych decyzjach, że przesłanka dotycząca braku oczywistego zaniedbania ze strony wnoszącej odwołanie nie została spełniona.

150. Proponuję zatem, aby Trybunał oddalił również niniejszy zarzut odwołania.

76 — Sporządzonych, zgodnie z zaskarżonym wyrokiem (pkt 24) w dniu 13 listopada 1997 r. w odniesieniu do operacji będących przedmiotem sprawy T-135/03 oraz w dniu 4 grudnia 1998 r. w odniesieniu do operacji stanowiących przedmiot sprawy T-134/03.

77 — Wysłanych, zgodnie z zaskarżonym wyrokiem (pkt 25) w listopadzie i grudniu 1999 r.

W przedmiocie kosztów

151. Artykuł 122 zdanie pierwsze regulaminu stanowi, że jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach. Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

152. Ponieważ zaproponowałem, aby Trybunał oddalił odwołanie, a Komisja wniosła o obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania, uważam, że należy obciążyć tę ostatnią kosztami postępowania.

Wnioski

153. W świetle powyższych uwag proponuję, aby Trybunał orzekł:

Odwołanie zostaje oddalone.

Wnosząca odwołanie zostaje obciążona kosztami postępowania.